

S največjim slovenskim dnevnikom
v zadnjem dnevu
Velja za vse leta \$400
Za pol leta \$200

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.

Issued every day except Sunday
and Legal Holidays.
100,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 216. — ŠTEV. 216.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 15, 1919. — PONDELJEK, 15. SEPTEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

GOVOR SENATORJA HIRAM JOHNSONA

REPUBLIKANSKI SENATOR JE ODLOČNO NAPADAL PRED-
SEDKA WILSONA TER LIGO NARODOV. — REKEL JE, DA
JMA LIGA NAMEN ZAŠČITI NAROPANO OZEMLJE. —
LJUDSTVO GA JE NAVDUŠENO POZDRAVLJALO. — ZDRE-
ŽENE DRŽAVE EDINA SOLVENTNA BANKA NA SVETU.

St. Louis, Mo., 14. septembra. — Ko je stopil pretekli petek zvezcer senator Hiram W. Johnson iz Kalifornije na oder Koloseja, da govoriti proti pogodbam glede Lige narodov v njeni sedanji obliki, je bil deležen ovajice, ki je trajala celih osemnajst minut. Kolosej je največja dvorana v mestu ter je bil natlačeno poln. Stojine in stolice ljudi so se morale vrniti domov, ker niso dobile prostora.

Kakovost se je pokazal senator Johnson, se je množica tako, dignila na noge ter pričela mahati z zastavicami ter plakatimi. Končno je godba končala nenavadno demonstracijo s tem, da je zaigrala narodno himno, katero je ljudska množica pela.

Množica je vpila: — What's the matter with Johnson? He's all right! — skozi več minut, ko se je dvignil dr. John A. Simond, odščen demokrat, ki je predsedoval zborovanju ter uvedel senatorja.

Senator Johnson je spravil celo množico na noge, ko je izjavil: — Resnično vprašanje v tem sporu je, če hočemo vršiti v bojni dožnost svojo dolžnost kot jo vidimo, ali če bomo podrejeni volji in Japonske.

Množica je večkrat živila, ko je govornik omenil Anglijo.

— Resnični namen Lige narodov je zajamčiti stvari, katere uveljavlja mirovna pogoda, — je reklo senator. — Naši zavezniki hočajo, da jim mi zavarujemo plen, katerega jim je dala mirovna pogoda. Raditev je tudi ustrial predsednik pri zahtevi, da se skombinira v en dokument mirovna pogoda in Ligo narodov.

V svojem boju za poraz Lige narodov v njeni sedanji obliki je označil senator Johnson mirovno pogodo kot skrupalo tajnih pogodb, sklenjenih med zavezniki, brez vednosti Amerike, pred vojno in tekom vojne ter izvral zadnjo izjavo predsednika, da bi etapd Amerike od Lige narodov "napravil madež na naši narodni časti, katerega bi ne bilo mogoče nikdar izbrisati".

— Ali misli predsednik reči, da bo omudeževana naša narodna čast, če ne izvedemo tajnih pogodb, katere so s hinavčino, ki je brez primere v svetovni zgodovini, prikrivali pred nami? — je je vprašal senator.

V govoru, katerega je imel opoldne pred zbranim trgovstvom v City Club, je posvetil senator Johnson svoje pripombe v glavnem smehom Wilsona na mirovni konferenci, obsojanju člena X. Lige narodov in obdolžbi, da je bil predsednik prvi, ki je spravil osebnosti v to, kar je označil debato glede Lige narodov.

Njegovo poslušalstvo je postal od časa do časa zelo navdušeno, posebno kadar se je posluševal močnih in žgočih izrazov.

— Mi smo mogoče majhni in imamo pamet pritlikavev. Kljub temu pa smo pan-Amerikanci.

Reklo je, da predsednik še vedno skriva pogodbi z Avstrijo in Bolgarsko, a je napovedal vnaprej, da bomo v času, ko bosta objavljeni, spognali, da vsebuju nadaljnja bremena za to deželo. — Edinole na pozno ta bremena ter noče ničesar povedati, — je reklo z ozirom na predsednika.

V odgovor na pritožbo predsednika, da zavlačuje senat svetovni mir, je senator reklo, da bi bila mirovna pogoda že zdavnaj podpisana, če bi bil privolil predsednik v ločenje dogovora glede Lige narodov od mirovne pogode same.

Združene države so edina dobrostoječa in solventna tvrdka na svetu, — je nadaljeval, — in sedaj se predlaga, naj stopijo Zdr. države v družabništvo s štirimi bankerotinimi. Čul sem že o človeku, ki se je izročil v roke svojih upnikov, a še nikdar preje nisem čul o človeku, ki bi se izročil v roke svojih dolžnikov. Ko pa bi stopile Združene države v tako družabništvo, zakaj bi prevzele место navadnega manjšinskega delničarja?

Nam se ni treba brigati za učink na Nemčijo, — je reklo. — Lahko si mislimo, da je dobila Nemčija ravno to, kar je zaslužila, vendar pa smo v skrbih radi razdelitve ozemlja, zajamecga od Lige narodov za vse čase. Na celem svetu je najti le enega dorega poroka in to je vaša dežela in moja. Mi podpišemo obveznico. Soglasno z členom X. podpišemo tudi vse tajne pogodbe. To nam bo nakopalo sloves, da smo ohranili plen ter vse plene vseh vlad v Evropi in Aziji. Narod Združenih držav bi ne smel dovoliti, da bi se mu naprilo kaj takega.

Senator Johnson je povedal, da je sedel v senatu tekom vojne ter čel govoriti Balfourju za Anglijo, Viviani za Francijo ter zastopnike Italije in Japanske na isti človekoljubni način kot je govoril predsednik. Ob istem času pa so bili že pi teh zastopnikov potni tajnih pogodb, katerih niso pokazali nobeni osebi v vladni Združeni držav.

— Nočem se ustaviti, da bi primerno označil to vrsto dvostrošnosti in hinavčine, — je reklo, — vendar pa izjavljam, da si ne žem tako vrste družbenikov.

Ponovil je trditve, da bi bile Združene države preglasovane v Ligi narodov s šestimi glasovi proti enemu ter reklo, da se bo ta dežela sicer vedno odzvala krikom zatiranega človeštva in zatiranje civilizacije, da pa bo storila ob svojem lastnem času in na svoj lastni način, "ne da bi zmanjšali narodi z večjim številom glasov v Ligi narodov določili kdaj in kako".

— Le ga hrite o izolirani Ameriki, — je reklo. — Nikdar ni nobene i placije ter je tuši nikdar ne bo, razven one, ki jo predstavljata dva oceana, katerih ne more izsušiti niti Liga narodov, niti Woodrow Wilson.

— Dodim je jahal predsednik po obiskih ter slikal mavriče, — je nadaljeval, — je sestavil Lloyd George dogovor glede Lige narodov. Hotel je biti siguren in tako je urinil klavzulo, da naj maja samo-vladajoči angleške province po en glas. Na ta način je upanje sveta, to deželo, z evropsko diplomacijo in uničili boste u-

STAVKA POLICISTOV V BOSTONU: MILICA V AKCIJI.

MILITIAMEN ROUNDING UP HOODLUMS
IN BOSTON COMMON © I.F.S.

MEHIKA SE HOČE BORITI

PREDSEDNIKOVO MNENJE O BOSTONSKI STAVKI

General Obregon se je zaobljubil, da se bo boril proti vsaki invaziji Menike.

Nogales, Ariz., 14. septembra. General Alvaro Obregon, prejšnji vojni minister v kabinetu Carranza ter predsedniški kandidat za dice policijskih stavk v izčočil volitev leta 1920, je izjavil državah je reklo:

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev oborožene intervencije proti Mehiki. V vsakem slučaju se bom podal na bojno polje proti oboroženim silam, ki bi skušale prodreti v našo deželo.

Obregon je izjavil: — Lahko se navede katerikoli vzrok za vprizitev

"GLAS NARODA"

Slovenian People
Owned and published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
In corporation

FRANK SAKER, President

LOUIS BENEDIK, VicePresident

Place of business of the corporation and address of above officers
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izlaha vsek dan in vsečenje nadalje in prenesev.

Na celo leto vsega leta na Ameriko	In za pol leta na mesto New York \$1.00
Canada	\$1.00
Na pol leta	\$1.00
Na letni let	\$1.00
Na celo leto na mesto New York \$1.00	Za pol leta \$1.00
	Za Europe za celo leto \$1.00

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Bridged every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Dostop k tem podpisu in osebnosti se ne približuje.
Dostop naj se blagovno pošljati po Money Order.
Pri ustreznosti kraja narodnikov prosimo, da se nam tudi pridigne imenina
znamen, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telefon: 2676 Cortlandt.

K govoru senatorja Johnsona

Dostop resnice je povedal senator Johnson v svojem govoru v St. Louis.

Resnica je, da je šel predsednik Wilson v Pariz z najlepšimi nameni in visokimi cilji. Šel je v Evropo, da pribori do zmage dveh principijema, ki naj bi prinesla svetu dolgo zaželeni mir, namreč princijem samodoločbe, tudi najmanjšega naroda ter prostosti vsakega naroda v okvirju njegovih narodnih meja.

Ko pa je prišel predsednik v Pariz ter so se prileča dejanska mirovna pogozjanja, je prav kmalu spoznal, da ima opravka z isto staro roparsko in hrvatsko evropsko diplomacijo, ki je našla svoj najbolj odličen izraz v Metternichu.

Videl je, da ne bo opravil ničesar proti tej topli zemlje lačnih volkov, ki so sicer na hrvatski način sprejeli principije predsednika, ker so upali, da bodo še dosti dobili od Amerike, a bili trdni v sklepu, da izvedejo svojo staro igro osvojevanja in razsirjenja imperijalizma.

Glavne zavezniške sile v Evropi, Anglija, Francija in Italija, so prišle na mirovno konferenco z dobro zasnovanim načrtom. Zvezane so bile med seboj s tajnimi pogodbami, katere pa so prikrivale, kajti te pogodbe so bile vse prej kot v soglasju s principijem, katerim je dal izraza predsednik Wilson in katere so navidezno zavezniški tudi sprejeli ali jih upoštivali, dokler je to prijalo njih interesom.

Kakor lutro pa je bilo treba kaj žrtvovati, kakor hitro je bilo treba dati lakenemu manjšemu narodu to, kar mu gre po božjih in človeških postavah, so pa takoj privlekli na dan svoje tajne pogode ter izjavile, da jih je treba izpolniti do pičice.

Najbolj resnica v tem oziru je bila Italija, ki je zahtevala dobesedno izpolnitve zloglasne Londonske pogodbe, s katero se izreka v italijansko suženjstvo in tlačanstvo skoro pol milijona Slovencev in Hrvatov ter skoraj pol milijona Nemcev v "zavarovanje strategičnega meja Italije", ki bi bila soglasno z Ligo narodov itak zavarovana pred vsakim napadom.

To je ena primeza hrvatsčine in do danes ne moremo razumeti, kako so mogli ameriški delegati s predsednikom vred glasovati za tako flagantno kršenje najbolj osnovnih pravil vsakega naroda.

Liga narodov bi bila dobra stvar, če bi bila uveljavljena na pariški konferenci pravica. Dobra stvar bi bila in naravnost idealna, če bi debil vsak narod svoje, če bi bil zajamčen vsakemu narodu obstoj ter prosti razvoj v vsakem oziru.

Liga narodov bi bila nekaj dobrega, kajti v bodočnosti bi bilo velikim narodom nemogoče napadati majhne narode ali jih pa gospodarski šikanirati do obupa kot je storila to naprimer Avstro-Ogrska s Srbijo.

Kot pa stoje stvari sedaj, ni Liga narodov v svoji sedanji obliki nicesar drugega kot zajameće plena, katerega so doble večlike države Europe in Azije, ki so si razdelile svet med seboj.

Senator Johnson je v svojem govoru pravilno trdil, da Združene države ne morejo prevzeti nase slovesa, da so potrdile to razdelitev zemelj med štiri države in da so s tem tudi potrdile popolno zmago stare evropske diplomacije, o kateri smo vsi domnevali, da ji je bil zadan smrtni udarec, ko je proglašil predsednik Wilson svoje principije.

Dobri stvari je težko priboriti si svoje mesto v tem sebičnem in materialističnem svetu. Stara evropska diplomacija, ki je pravila svetu toliko gorja, ki je povzročila toliko vojn in krvoprolitja, ni mrtva, temveč je vstala ko: ptič Feniks iz ognja, proročna in ponobljena.

Manjka ji pa nekaj.

Manjka ji poguca, kajti da si zasigura svoj novodobljeni plen ter da ropu bolj moderno zunanost, se je ogurnila v plašč Lige narodov, ki naj bi preprečila vse nadaljnje vojne ter preprečila predvsem nastajanje zatiranih in podjarmljenih narodov, ki so prišli vsled sklepa pariške konference iz enega robstva v drugo in mogoče še hujša kot je bilo prejšnje.

Prorokovanje Hoover-ja

Herbert C. Hoover, ki se je ravnokar vrnil v Ameriko, je izjavil, da so dosegli sedanji življenski stroški svoj višek in da bo v kratkem času padli. Pogovor s časniškimi poročevalci se je vršil petnajst minut potem, ko se je Hoover izkral ter prišel v svoj urad. Hoover si je prizgal cigaro ter pozval vsakega navzgor, naj stov.

Mr. Hoover je izjavil, da bo prišlo v Evropi do velike krize in da bodo narodi trpeli še nadalje, če ne bo takoj proglašen mir. Izjavil je, da se zavrnja brezpogojno za mir, ki bo temeljil na Ligiji narodov. Rešitev Evrope obstaja po njegovem mnenju v nadaljnjih kreditih, katere bo dala ta dežela. Stari svet je po njegovem mnenju v stanu razdeljevanja hrano, a ni v stanu plačati za njo.

Hoover je izjavil nadalje, da je dosegel boljševizem do svojega viška v preteklem februarju, da pa je pričel z onega časa naprej njegova sila pojeman. Vsled tega bo postal boljševizem v kratkem času faktor, katerega ne bo treba upoštavati. Celo v Rusiji gre vedno bolj vidno upliv boljševizma.

Problem Evrope je po njegovem mnenju zopetno ustanovljen rednih ekonomskih razmer med različnimi državami. Bolgarska, Jugoslavija, Ogrska in Čeho-Slovaška postajajo počasi dežele, ki so v stanu podpirati same sebe, a Poljska, Finska in vse večje države, vključno Francijo, Anglijo in Nemčijo, potrebujajo velikih tvozov, da premagajo pretečo krizo.

Hoover, ki je dosegel prehranjeval od 200.000.000 do tristo milijonov ljudi, je izjavil za sebe, da hoče postati navaden državljan v Palo Alto v Californiji, — izmučen državljan, ki je preživel v zadnjih petih letih le devet mesecov pri svoji družini. Mr. Hoover je bil zelo resen tekem elega pogovora. Smejel se je prisno le tedaj, ko so ga hoteli spraviti v zvezo s predsedniško kandidaturo.

— Jaz nisem noben politik v nobenem pomenu besede, — je rekel. — Ne znam govoriti ter nisem seznanjen z nobeno stroko politike.

Hoover je izjavil, da ni niti republikanec, niti demokrat, kajti v petih letih, ko se je mudil v inozemstvu, je bil prisiljen biti Amerikanec in nič drugega. Njegovi načrti za bodočnost obsegajo le dobo počitka v njegovem domačem kajtu v Palo Alto, California.

Bil je zelo optimističen glede neposredne ekonomske bodočnosti naše dežele.

— Pričeli smo preko viška visokih cen, — je izjavil. — Najti je ekonomski vzrok, ki bodo padli vsled svoje lastne teže. Centralno-evropske dežele, si neprestano bolj pripenjajo pas. Vsa znanja pa kažejo, da bo sedanja produkcija v teh deželah tudi zniza cene za vse potrebsčine.

— Celi problem je oni kreditov, — je izjavil Hoover. Rekel je, da morajo Združene države nuditi ta kredit, če si hočejo ustvariti tržišča za svoje izdelke. Evropske dežele si prizadevajo na vse načine, da pridejo na stališče, ko bodo v stanu vzdružati same sebe.

— Edina molitev Evrope je ona za mir. Evropa je vznemirjena in v vsakem zavlačevanju bi imelo v Evropi strašne posledice. Izjavil je, da se pripravlja na tisoče Evropejcev na izseljevanje v to deželo kakor hitro bodo odpravljene sedaj obstoječe ovire. Rekel je, naj se ne prepusti vseh, ki bi hoteli priti, kajti največja grožnjava priseljencev bi prisa iz poraženih dežel.

Glede odlikovanj je izjavil, da ni sprejel nobenih, kajti po njegovem mnenju so odlikovanja le za vojake, ki so se borili na bojnem polju.

Iz New Yorka bo odpotoval čez par dni v Palo Alto v California ter izjavlja, da se bo še tedaj v resnici seznanil s svojo družino.

Dopisi

Lorain, Ohio.

Počasi, toda sigurno se nam približuje zima. Da pa že sedaj ne bomo preveč mistili na to mraz, pesto tetu, je nam kaker našač pribilo razvedrilo — konvencija JRZ, katera se prične 28. septembra v Clevelandu. Naša naselbina je pridno na delu. Izvoljeni so trije delegati kot zastopniki raznih društiev na konvenciji. Toda ne samo ti trije, temveč velika večina zavednih Lorainčanov bo pošlite na dan v Cleveland. Lokalna organizacija št. 13 JRZ bo preskrbela posebne električne vozove za našo rojake, tako da ne bo imeli nobenih neprilik z vožnjo tja in nazaj.

Rejaki in rojakinje, pristopajte podpornim društvam, ker ne gre nikdar ne počiva.

Foknjuna daj Bog večni mir.

Pozdraviam vse znance in prijatelje štirih Amerik.

Isto več glasa od njega

Torej se je vsa prestršila, ker jo je takaj nesreča zadela.

Pokopali smo ju 6. sept. Bilo je zlastno, kar dva pogreba naših, kateri pa sram že privajajo. Tačaj okoli na malokaterem pokopališču počiva takoj naših ljudi, kateri v Trinidadu. To je se vse da podporimo društvu, da olajšamo srečo vdovam in sretoma ter spremljamjo pokojnika po katoliškem obredku k zadnjemu počitku.

Rejaki in rojakinje, pristopajte podpornim društvam, ker ne gre nikdar ne počiva.

Foknjuna daj Bog večni mir.

Pozdraviam vse znance in prijatelje štirih Amerik.

Mary Smith.

melega zgine, ko vetrovi

spusti na mirne se polje;

tako poginjajo rojovi,

sledu za njimi ne ostane

Angiške soc. stranke

Ob Veliki noči sta se sestali na Angleškem konferenci dveh takojšnjih socijalističnih strank, takozvane "neodvisne delavske stranke" in "angleške socijalistične stranke". Neodvisna delavska stranka (Independent Labor Party) obstaja nad 30 let in je bila ustanovljena od Keir Hardieja. Stranka je hotela izvesti v 22. četku velike boje s konservativnim duhom angleškega delavstva. V zadnjem času se je ta stranka zelo pomnožila, tako da je sedaj po številu svojih članov in po vplivu ena izmed najmočnejših socijalističnih strank v Evropi. Stoji okoli 753 organizacij z 8 milijoni članov.

Konferenco je otvoril njen predsednik Filip Snowden, ki je v svojem govoru označil razlage sedanjih delavskih nemirov in kot tak tudi: neizvršitev obljuba s strani vlade, rastreša nezaposlenosti in draginja ter novo razmerje med delavev in pravice in zahteve. Snowden je rekel: "Mi nismo pristaši nasilja, v naši deželi se ni potreba pravi demokraciji posluževati nasilja, da dosežemo svoje cilje." Konferenco je odobrila mnogo "rezolucij, tičnih se političnih strank. V eni rezoluciji izraža konferenca zadovoljstvo nad zborovanjem berške Interacionale. Prišlo je tudi do diskusije o delavskih svetih. McDonald in Jewett sta izjavila, da ne nasprotujejo temu sistemom v drugih deželah, a uvedenje tega sistema bi bilo za Angležko pogrešeno. Predlog o tem je bil od vedene edikcije.

Druge stranke, angleška socijalistična stranka je nastala iz bivše socialistično-demokratične federacije, ki jo je osnoval Hyndman. Za čas vojne se je ta stranka razcepila na dve: ena pod vodstvom Hyndmana je postala narodno-socijalistična in hotela zmago entuziasma; druga — pacificistična — je obdržala svoje staro ime in sklenila, da mora delavati okolo fuzije z neodvisno delavsko stranko, za kar je bil izvoljen poseben odbor.

Ta druga stranka so zastopani tudi ekstremni socijalisti — boljševiki, ki se predlagajo, da se naj pristopek k tretji (moskovski) Internacionali, a odvečne je bil ta predlog odbit.

Angleški socijalisti se niso načeli vojne; vojna je bila zaradi razočaranja, pozvano po izdaji nemških socijalistov. Vsled tega je namreč to tako delovalo, da se zavezkom vsi podpirali vlado. Politika tajnika delavskih strank Henderson je stala tudi od 1. očetka v podpiranju vlade. On sam je bil minister. Kmalu se je okrenil ter je, ko se je vrnil iz Rusije, deloval z Macdonaldom za sklicanje mednarodnega kongresa v Stockholm na Švedskem, koga je bil, da pride čim prej do sporazumno mira. Henderson je drugače zelo neodločen; enkrat je davčnevoval za znago, drugič pa sporazumno miro, vsled česar je izbil mandat.

Napačno se sudi, ker se ga smatra za duševnega voditelja angleškega delavstva, kajti duševni voditelj je Sydney Webb, eden intelektualno najmočnejših Angležev.

Vadji Independent Labor Party Snowden in Macdonald sta bila za sporazumno miro in v očetovo status quo ante, ne značajo, da je bil predvini položaj entuziasih in centralnih kapitalistov tak, da se vojna ni mogla preprečiti.

Načini zavzetja vseh narodov, ki imata podobni pobirati narodno za dnevnik "Glas Naroda".

Vsek zastopnik izraža potrdilo za sveto, katero je prejel in jih rojko priporoča.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četr leta \$1.25.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolsek

Frank Škrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh in A. Kocher

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.

Brezprimerna invazija

Spisal JACK LONDON

(Nadatjevanje.)

Resnična nevarnost je ležala v rodovitnosti njenih moj in bilo je leta 1970, ko se je dvignilo prvi krik vzemirjenja. Za nekaj časa so vsa ozemlja, ki so se dotikala onega Kitajske, mrmrala nad kitajskim priseljevanjem. Tedaj pa se je svet naenkrat spomnil, da znača prebivalstvo Kitajske 500,000,000 duš. Od kar je bila prebujuena se je pomnožila za celih sto milijonov. Burehaldter je ohrnil pozornost na dejstvo, da je na svetu več Kitajev kot pa lekočevev. Ugotovil je to potom enostavnega računa. Zračunal je skupaj prebivalstvo Združenih držav, Canada, Nove Zelandije, Avstralije, Južne Afrike, Anglije, Francije, Nemčije, Italije, Avstrije, evropske Rusije in vse Španije. Nračunal je 495,000,000 ljudi. Prebivalstvo Kitajske pa je presegalo to število za celih pet milijonov. Te številke so šle po celem svetu in svet je pričela obnavljati zonu.

Skozi številna stoletja je bilo prebivalstvo Kitajske stalno. Njeno ozemlje je bilo prepojeno, z ljudmi. To se pravi, njeno ozemlje s primitivnimi metodami produkcije je podpiralo ter vzdrževalo skrajno mejo prebivalstva. Ko pa se je prebudiila ter uveljavila mašinsko civilizacijo, se je s tem velikansko povečala njena produktivna sila. S tem je bila naistem ozemlju v stanu vzdržati veliko večje prebivalstvo. Tako se je pričelo večati število rojstev ter padati število smrtnih sičnjev. Poprej je laktota odnesla pretevilno prebivalstvo. Sedaj pa so se vsled mašinske civilizacije eksistencija sredstva Kitajske neizmerno razširila in takih laktot ni bilo več. Njeno prebivalstvo je sledilo povečanim eksistenčnim sredstvom.

Tekom tega časa prehoda ter razvoja sile ni sanjala Kitajska nikakor sanj osvojevanja. Kitajsko pleme ni bila vladarsko pleme. Kitajec je bil priden, varčen ter ljubitev miru. Vojno je smatral za neprijetno, a potrebno namogoč, katero je treba izvršiti ob gotovih časih. Dočim so se zapadna pleme prepirla med seboj ter se borila, je Kitajska mirno nadaljevala s svojim delom pri strojih ter rasla. Sedaj pa je pričela teči preko meja svoje države, to je bilo vse, tekla v sosedno ozemlje z vso gotovostjo in strašno počasnostjo ledene.

Sledje alarmu, katerega so digne Češki Burkhaldter-ja leta 1970, je Francija končno stopila na noge. Francoska Indo-Kina je bila preplavljena, napolnjena s kitajskimi imigranti. Francija je ukazala, da mora to prenehati. Kitajski val pa je šel naprej. Francija je zbrala silo stotisoč moč na meji med svojo nezrečeno kolonijo in Kitajsko in Kitajska je poslala nasproti armado, ki je štela miljon miličarjev. Za to armado so prišle žene, sinovi, hčere in sorodniki s svojim osebnim imetjem. — To je bila druga armada. Francoska sila je bila potisnjena na stran kot muha. Kitajski vojaki-miličarji obenem svojimi družinami, ki so šteli skupaj pet milijonov ljudi, so se mirno polastili francoski Indo-Kine ter se nastanili, da ostanejo tam pa tisoč let.

Poražena Francija je vstala v oraju. Poslala je brodovje za brodovjem proti obali Kitajske ter postal skoro bankogentova vselej svojih naporov. Kitajska ni imela nikake mornarice. Skrila se je kot se skrije želva v svoj oblep. Skozi eno leto so francoski brodovje blokirala obal ter obstreljevala eksponirana mesta in vasi. Kitajska se ni brigala za to. Gleda nobene stvari ni bila odvisna od ostalega sveta. Mirno se je drafala preko strelnje razdalje francoskih topov ter delala naprej.

Francija se je jokala, vila svoji rezmožni roki ter prosila ostale narode za pomoč. Nato je izkrala kaznilno ekspedicijo, ki naj bi okorakala proti Pekingu. Obstajala je iz 250,000 mož, eveta Francije. Armada se je izkrala brez opozicije ter okorakala v notranjost. Takrat so jo zadnjkrat videli. Komunikacijska ertka je bila pretrgana drugi dan. Niti en preživel se ni vrnil, da pove, kaj se je zgodilo. Armada je izginila v velikem žrelu Kitajske, — to je bilo vse.

V petih letih, ki so sledila na to, se je Kitajska neprastano širila na vse strani. Siam je postal del kitajske države in Kitajci so pregazili klub v vsem, kar je mogla storiti Anglija. Burmo in Malajski polotok. Ob celi južni meji Sibirije pa je bila Rusija izpostavljena močnemu pritisku kitajskih prednjih straž. Proces je bil čisto enostaven. Najprvo je prišla kitajska imigracija (ali pa je bila že tam, kajti prišla je tja, kaj počasi in zavratno tokom prejšnjih let). Nato je prišel spopad z orožjem ter uničenje vseh opozicij od velikanske armade miličarjev, katerim so sledile družine s celim imetkom bred. Konečno pa je prišlo stalno naseljenje v zavojevanih ozemljih. Še nikdar ni bilo nobene tako ednine in uspešne metode zavojevanja sveta.

Napal in Butan sta bila pregažene in na celo severno mejo Indije je pritisnila ta strašna plima življenja. Proti zapadu je požiral Kitajska Bokhara in proti jugu in zahodu Afganistan. Sedaj pa so se vsled mašinske civilizacije eksistencija sredstva Kitajske neizmerno razširila in takih laktot ni bilo več. Njeno prebivalstvo je sledilo povečanim eksistenčnim sredstvom.

Napal in Butan sta bila pregažene in na celo severno mejo Indije je pritisnila ta strašna plima življenja. Proti zapadu je požiral Kitajska Bokhara in proti jugu in zahodu Afganistan. Sedaj pa so se vsled mašinske civilizacije eksistencija sredstva Kitajske neizmerno razširila in takih laktot ni bilo več. Njeno prebivalstvo je sledilo povečanim eksistenčnim sredstvom.

Tekom tega časa prehoda ter razvoja sile ni sanjala Kitajska nikakor sanj osvojevanja. Kitajsko pleme ni bila vladarsko pleme. Kitajec je bil priden, varčen ter ljubitev miru. Vojno je smatral za neprijetno, a potrebno namogoč, katero je treba izvršiti ob gotovih časih. Dočim so se zapadna pleme prepirla med seboj ter se borila, je Kitajska mirno nadaljevala s svojim delom pri strojih ter rasla. Sedaj pa je pričela teči preko meja svoje države, to je bilo vse, tekla v sosedno ozemlje z vso gotovostjo in strašno počasnostjo ledene.

Sledje alarmu, katerega so digne Češki Burkhaldter-ja leta 1970, je Francija končno stopila na noge. Francoska Indo-Kina je bila preplavljena, napolnjena s kitajskimi imigranti. Francija je ukazala, da mora to prenehati. Kitajski val pa je šel naprej. Francija je zbrala silo stotisoč moč na meji med svojo nezrečeno kolonijo in Kitajsko in Kitajska je poslala nasproti armado, ki je štela milion miličarjev. Za to armado so prišle žene, sinovi, hčere in sorodniki s svojim osebnim imetjem. — To je bila druga armada. Francoska sila je bila potisnjena na stran kot muha. Kitajski vojaki-miličarji obenem svojimi družinami, ki so šteli skupaj pet milijonov ljudi, so se mirno polastili francoski Indo-Kine ter se nastanili, da ostanejo tam pa tisoč let.

Poražena Francija je vstala v oraju. Poslala je brodovje za brodovjem proti obali Kitajske ter postal skoro bankogentova vselej svojih naporov. Kitajska ni imela nikake mornarice. Skrila se je kot se skrije želva v svoj oblep. Skozi eno leto so francoski brodovje blokirala obal ter obstreljevala eksponirana mesta in vasi. Kitajska se ni brigala za to. Gleda nobene stvari ni bila odvisna od ostalega sveta. Mirno se je drafala preko strelnje razdalje francoskih topov ter delala naprej.

V STARI KRAJ

se more potovati.
Jugoslovanski konzul zoper
Indijske liste za potovanje.
Vsek teden odplačuje iz New
Yorka eden ali več parnikov
Francoske družbe. Za vsak
parnik imam še nekaj tiketov
in razplage. Cene so pri
meni iste kakor pri kompaniji.
Kdo želi potovati, naj se obrne
se za pojasnilo.

Leo Zakrajšek

70 - 5th Ave. NEW YORK, N. Y.
Dostavki: Presrlbil potne liste
oni ki nočejo imeti manj te snitnosti

bivalstvu, ki bo znašalo kmalu tisoč milijonov. Vam se moramo zahvaliti, da smo opreniljeni z vsemi modefni vojnimi stroji. Le posljite svoje mornarice. Mi se ne bomo brigali zanje. Pošljite svoje mornarice, a se spomnite najprvo Francije. Izkreati pol milijona vojakov na naših obalah bi le osušilo vire kateregakoli izmed vas. Naši milijoni bi jih požrli v trenutku. Pošljite en milijon. Pošljite jih pet in požli jih bomo prav tako urno. Puf! To nič, to je le grizljaj. Uničite, kote zapreti, v Družene države, omih deset milijonov kuljev, katere smo vam vsili. Ta množina znaša le polovico našega letnega prirastka v prebivalstvu.

Tako je govoril Li Tang Wung. Svet je bil brez pomoči in napolnjen z grozo. Prav je govoril. Ni bilo mogoče boriti se proti našem prednjim straž. Proces je bil čisto enostaven. Najprvo je prišla kitajska imigracija (ali pa je bila že tam, kajti prišla je tja, kaj počasi in zavratno tokom prejšnjih let). Nato je prišel spopad z orožjem ter uničenje vseh opozicij od velikanske armade miličarjev, katerim so sledile družine s celim imetkom bred. Konečno pa je prišlo stalno naseljenje v zavojevanih ozemljih. Še nikdar ni bilo nobene tako ednine in uspešne metode zavojevanja sveta.

Če je znašalo njeno prebivalstvo tisoč milijonov ter naraščalo za dvajset milijonov na leto, bi znašalo v 25 letih tisoč in petsto milijonov, torej toliko kot je znašalo celo prebivalstvo sveta leta 1904. Ničesar pa ni bilo mogoče storiti. Ni je bilo poti, kako ustaviti in zaježiti to velikansko reko življenja. Vojna je bila brez posamezne Kitajske se je smeja blodi kadi njenih obal. Naravnost požravljala je vse. V njenem obširem žrelu je bilo prostora za vse armade sveta, katere bi bilo mogoče vreči proti njej. Medtem pa se je val rmenega življenja razlil preko cele Azije. Kitajska se je smeja ter čitala v magazinih učene razprave zbeganih zapadnih učenjakov.

Bil pa je neki učenjak, s katerim Kitajska ni računala. — Jakob Laningdale. On je bil nečenjak, razven če vzamemo besedo v najširšem smislu. V prvi vrsti pa je bil Jakob Laningdale — znanstvenik in do onega časa zelo obiskuren znanstvenik, ki je bil uslužen v laboratorijskih zdravstvenega urada v mestu New Yorku.

Glava Jakoba Laningdale je bila taka kot so vse druge glave, a v tej glavi se je porodila neka ideja. Ta glava pa je bila tudi tak, da je obdržala to idejo zase. On ni spisal niti enega članka za magazine. Mesto tega pa je prosil za dopust. Dne 19. septembra 1975 je došpel v Washington. Bilo je zverec, a napotil se je naaravnost v Belo hišo, kjer je že imel dogovorjen sestanek s predsednikom. Skozi cele tri ure je bil popolnoma sam s predsednikom. Kaj se je vrnil med obema je izvedel ostali svet še dolgo časa pozneje. Dejstvo pa je, da se v onem času tu svet ni zanimal za Jakoba Laningdale-a. Naslednjega den je sklical predsednik svoj kabinet. Zapisnik te seje je postal tajen. Še istega popoldne pa je zapustil Rufus Cowdry, državni tajnik, Washington, ter odpotovel naslednjega dne v Anglijo. Tajnost, katero je nosil s seboj, se je pričela širiti, a se je razširila le med glavnimi različnimi vladami. Mogoče je bilo pol dve leta v vsakem narodu seznanjenih z idejo, ki se je porodila v glavi akoba Laningdale-a. Tako pa razširjenju tajnosti je bilo opaziti veliko dejavnost v ladjevnicah, arzenalih in kemičnih tovarnah. Narodi Evrope so pričeli nekaj sumiti, a poziv njihovih vlad na zaupanje je bil tako nujen, da se so pomirili glede neznanega načrta.

Vprašanje novega režima torej nikakor še ni definitivno rešeno.

Važna odredba glede uvoza nemških listov.

Ministrstvo notranjih zadev je dovolilo splešni uvoz vseh nemških strokovnih in strog znanstvenih listov v državo SHS.

Za izmenjavo naših ujetnikov.

"Naprej" piše: Stirje mesece so se minuli odkar je prišlo

precej naših vojakov v nemško-avstrijsko ujetništvo. Veliko vprašanj je bilo, da stavljenih gleda izmenjave, a povsod so gluba učesa Žalestni socijalni položaj ujetnikov v Mareklenku je najbolj razviden iz nekoga pisma, ki ga je poshal nek častnik od tam. Pisalo je prehrana mizerija, da so že vsi strgani in bosi. Takojšnji Nemeji bi se nas sami že radi izselili ker sami nimajo dosti živil. V pismu se vprašuje, če je naša vlada že sploh kaj ukrenila zanje v za njih izmenjavo, kjer se jih nahaja celih 80. Naša vlada je že sama na njih prošnjo predlagala izmenjavo in jim tudi že razglasila, da bodo do 20. julija izmenjani. Potem je pa zoper vse zaspala. Kdaj se bo teret v tej stvari kaj ukrenilo? Pospešite izmenjavo!

Leo Zakrajšek

70 - 5th Ave. NEW YORK, N. Y.
Dostavki: Presrlbil potne liste
oni ki nočejo imeti manj te snitnosti

polne vojaških transportov. Kitajska je bila cilj in to je bilo vse, ka rje bilo znano splošnemu čebinstvu. Malo pozneje se je pridružilo veliko gibanje na morju. Ekspedicije bojničkih ladij so odhajale iz vseh dežel. Brodovje je sledilo brodovju in vsa ta brodovja so plula proti obali Kitajske. Naredi so izčistili svoje mornariske ladjevnicne. Odposlali so svoje carinske čolne ter svoje zastarele krizanke in bojne ladje. Nezadovoljni s tem so pritegnili v službo tudi trgovske mornarice. Razstrelili so izčistili svoje mornariske ladjevnicne. Podpisani zastopnik jugoslovanske vlade nazvanjam ljubim Prekmurcem:

1. Da je zasedeno Prekmurje del Jugoslavije poleg odljube pariške mirovne konference, t. j. stalne veče jugoslovanske zemlje, del Slovencev. Vi niste več Ogori, temveč jugoslovanski simoni domovinje Jugoslavije po rodu Slovencev. Naša vlada ima mor, da to dobljeno zelenilo, da naše rešene brate obdrži pod svojim krilom. Naše jugoslovansko vojaštvo bo obrnilo, kar je našo. Tistim, ki golijo, da je ta rešitev se nestala in samo začasna, se nasmejite in opomnite jih, naj ne sirijo laži in nezupanja. Rešitev je dodvrsno.

2. Kdo ima proti koncu kakšen srd, naj mu odpusti, izlepa naj sovražnike naši pridobi, s tem bo vse naši domovini in sebi, kakor z ovdabami in ovsodbanimi. Samostanji naj se tožijo, ki se iz mlega postopanja in ravnanja se noreči, in ki so nezahvalni in nezadovoljni.

3. Proti svoji domovini in lastni bratom greže tisti, ki samo iz dobičkažljosti spravljajo zrake preko mreže. S tem večajo dragino v našem bogatem kraju, tarčijo siromaka in povzročajo ponemanjanje ter spravljajo svoje trpeče brate v nevoljo. Kdo se upre na dušo jemati, ne računa s tem, da pride pred kaznjevno pravdom.

4. Vsak, ki ima kakšen posej, naj se obrne na moj urad v Radenci (v gestilni "Pri solnju" pri Vršiču).

Z jugoslovanskim pozdravom
civilni komisar za Prekmurje
dr. Lajnič.

Kovinarska stavka v Ljubljani traja v celem obsegu daleč. Jadranska banca, lastnica tovaren, ima vsak dan velikansko izgubljanje sprostitev in zmanjšanje. Skoro vse slovenska javnost je na strani stavkujočih.

Pismo iz Bosne.

Odbor slovenskih rudarjev v Kreki piše ljubljanskemu "Narodu".

Kaj vse počenjajo z nami! Prav tako, kot da bi sploh ne bili jugoslovanski enakopevni državljanji. O šandaljenih razmerah v Kreki se dajo pisati vele knjige. Morda vlada o vseh teh razmerah znači ne ve.

Krivie, ki se delajo tukajšnjimi rudarji, ni mogoče pogrisati. Koncuje, preganjanje, zatiranje organiziranih rudarjev, surov in brezbrizno ravnanje z delavci v splošnem je na dnevnem rednu.

Naj vam, sodruži, episemo zato

da si slavljaj izmed mnogih. Tajnik

Naši ujetniki.

Odškodnina za bolezni.

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL PERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

32

(Nadaljevanje.)

Zlorabil velikost moje hiše ter mojo gospodljubnost! — je v tukliku presenečeni lastnik, ki je prijal za meč, ki je visel ob njeni posteli. — Kdo ogroža velikost moje hiše? Kdo zlorablja mojo gospodljubstvo?

Pomirite se, je — je rekel Don Štefan, ki se je natihem smejal temu mladostnemu ognju že postaranega moža. — Sovražnika ni več tukaj. Zbežal je ter izgovoril s tem sam svojo sodbo.

Kdo pa je ta sovražnik? — je vprašal Don Avguštin.

Tiburej Areljanos.

On sovražnik! — je vzkliknil Don Avguštin. — To je nevrogote. Poštnost in pogum sta mu zapisana na obrazu, a slika, katero slikate vi, je ona izdajalec in bojzljivec.

— Ali ve, kje leži zlata dolina. On ljubi vašo hišo!

— Ali n' nič drugega, kot to? To sem vam vendar sam povedal.

— Da, a tudi vaša hiša ga ljubi in tega ne veste še.

Nato je pričel pripovedovati Don Štefan dogodek večera, ne da bi kaj zanotil.

— Tem slabše za senatorja. — je odvrnil Don Avguštin.

Pomislite na besedo, katero ste dali ne le meni ali senatorju, temveč princu iz kraljevske družine, kojega najboljše interes zastopam jaz.

Ali n' mate moje besede Nikdar je ne bom vzel nazaj. Da pa sem j'le Don Štefanu in le on me more odvezati. Ali ste zavoljni s tem?

Zakaj bi ne bil, — je vzkliknil Španec ter podal hacentne ruke. — Dobro, imam vašo besedo ter vzamem vse drugo nase. To molič mož pa lahko najde pomočnika ter se napoti preje kot mi proti Zlati dolini. Vsled tega moram v Tubač, da ga prehitim. To je tudi vzrok, zakaj vas tako hitro zapuščam.

Naj bc stvar taka ali taka. Rosarita bo postala žena senatorja. Zdravstvujte ter se kmalu vrnite!

Kot vidimo je priči Španec poštenem Avguštinu svoje skrivne namene proti Tibureiju in sicer na bolj korenit način kot pa senatorju. Ker je lahko računal na besedo Don Avguština, se je poslovil od njega, a ga pri tem prosil, naj otvari senatorju precejšen kredit. Don Avguštin je hotel vstati ter spremiti Španca do vrat, a slednji tega ni postil.

Vse je bilo pripravljeno za odhod, ko je pričel Don Štefan na dvorišče. Kučilja, Baraha, Oroche in Diaz so bili v sedilih in sicer slednji na krasnem, iskrem vranju, katerega je hacentero podal prejšnji večer temu pustolovou.

Mule so bile osedlane in obložene. Dva služabnika, med katerima je bil Benito, sta čakala Don Štefana. Le svežih konj ni bilo za sprevod. Kljub navidezni nestrnosti je Španec dobro vedel, da bo pričel v Tubač pred Tiburejem.

Devetnajsto poglavje.

ZADREGE BARAHE.

Z izjemo obeh služabnikov so vedeli vsi ti jezdeci kaj pomeni to nenadno odpotovanje. Dva med njimi pa nista imela popolnoma jasnega pojma o predmetih, ki so ju obdajali ter o cilju, ki sta ga zasedovala. Bila sta Oroche in Baraha.

Se, vsa omamljena od mescalja, katerega sta dosti popili, sta si na vse mogoče načine prizadevala, da bi se obdržala v sedlu.

Ko je Don Štefan pregledal četo, pripravljen na odhod, ni viden ničesar posebnega v nastopu obeh loparov. Ko pa se je dvignil Don Štefan v sedlo, je pričajal Kučiljo tik ob njegovo stran ter pokazal skrivoma na Baramo in Oroche. Pri tem pa je rekel s skrivnostnim glasom:

— Če hoče vaša visokost prepustiti meni vodstvo ter dovoliti, da določim red, hočem takoj nastopiti svojo službo.

— Dobro, — je rekel Španec na glas.

Nato je zaučkal Kučiljo:

— Oba služabnika naj jahata naprej ter nas pričakujeta pri mostu Salto de Aguas, nad rugi strani gozdne reke.

Oba služabnika sta molče sprejela povelje ter bila že daleč, le jo pričajal spred vragje hacentne.

Kučiljo je ostal ob strani Don Štefana.

— Našli smo sled mladega moža, — je rekel. — Obrnil se je proti gozdu tam dol.

Kmalu nato je zopet rekel bandit:

— Vi pač vidite oni ogenj, kogega blesk prihaja skozi gozd. Brez dvoja si je poiskal zavjetja v bližini tega ognja.

Skrivnostna luč je še vedno svetila kot takrat, ko jo je bil zapazil Tiburej.

Vpravili bomo lov na divjega žrebeta, — je nadaljeval Kučiljo z grožnjem smelom. — To bo pač vredno lova, katerega nam je obljubil Don Avguštin in tukaj smo trije loveci.

Kučiljo je pokazal pri tem napravo nase, potem pa na Orocha in Baraho.

— Našo stvar sta napravila za svojo, — je rekel v nadaljnem.

— Ne da bi kaj vedela — je vprašal Don Štefan.

— Kot ovša psa, ki sledita svojemu instinktu ter se pridružita loveci proti jelenu in ta dva imata strašne zobe.

Luna je osvetljevala puški, ki sta viseli ob sedilih obeh jezdecev.

— Ta dva vraka sta vendar pijana, — je vzkliknil Don Štefan, ki je videl oba jezdeca omahovati v sedlu. — Ali so to pomožne čete, s katerimi razpolagate?

Španec je vrgel pri tem jezen pogled na Kučilja.

— Le unema naju je spravila iz tira, — je zajecal Baraha.

Bolj pametni Oroche pa se jeponosno vzravnal ter ni rekel niti besedice.

— Ta dva človeka nista ravno trezna, — je odvrnil Kučiljo, — a jaz poznam uspešno sredstvo proti pijanosti. Če se ne motim, je najti v gozdu, v katerem nas vodi sled, obilo "joucistla" in kmalu boste videli, da bosta Oroche in Baraha prav tako dobro v sedilih kot midva.

Don Štefan je zatržal svoj srd. To ni bil primeren čas za očitajo. Predstavil je bilo treba natančno vedeti, v kateri smeri se je oddaljal Tiburej Areljanos.

Paz minut pozneje je pričel sprevod do nekega mesta, kjer je skočil Kučiljo s konja ter pokazal svež sled Tiburejeve noge ter kapljice krvi.

— Vidite, da je bil mladi mož ranjen in da je pričel tu skozi. Skoda, da nisem zadel dva palca niže! — Misil si pa je: — Sploh pa bom dobil dvajset mn. zlata in te hočem zaslužiti še danes.

(Dalej prihodnjih)

Deputacija JRZ. v Washingtonu

(Nadaljevanje.)

Kako pa naj izmučena in izbrana dežela opravi vse te naloge, četudi nadalje ne bo imela čutsvenosti in če bo izven njenih meja velik del njenega naroda ne prenehoma gledal manjo in prosil njenje narodne pomoči?

Niti z italijanskega stališča ni modro zasledovati aneksijo znanega dela tujega elementa.

Doslej je bila Italija prosta na tranjih nacionalnih bojev, ki so vsaki državi v Evropi prizadeli ogromno škodo; izpolnitve njenih imperialističnih zahtev bi jo obremenila s tistem problemom, ki je pognal Avstrijo v smrt. Na njenih tleh bi se neizogibno razvila jugoslovanska irredenta, ki leča notranji mir Italije, izvajača represalije, a odgovarjajoča na represalije tako, kakor se vedno odgovarja na zatiranje.

Jugoslovani so se načnili teh bojev v nekdanji Avstriji, katere so hoteli rešiti, da bi bili svobodni, ne pa, da pridejo prvo uro po osvoboditvi pod nov jarem.

Najzlastnejša je usoda, ki preti Italijanskim aspiracijam Slovencem. Dasi pripadajo jugoslovenskemu plemenu in hočejo biti z njim združeni, se je vendar vsele politične, dolga stoletja trajajoče razvile razveljavljene, stopitev v enem letu dve karti. Bratje, ali se spominjajo roman "Želost in veselje"? Meni se ravno tako godi kakor Alšu. Ako ti je m. g. v. te prisnici kakor predpore. Te poljubila Janko.

Srečni mi veselji plava — kdaj zapojemo?

Ravno sedaj sem sprejel tvjve pismo. Čutil sem se prejognega, kot da bi bil v novem svetu. Od domu sem sprejel v enem letu dve karti. Bratje, ali se spominjajo roman "Želost in veselje"? Meni se ravno tako godi kakor Alšu. Ako ti je m. g. v. te prisnici kakor predpore. Te poljubila Janko.

Srečni mi veselji plava — kdaj zapojemo?

(Dalej prihodnjih)

Nad vse je verjetno, da niso vlade, ki so podpisavale take poglede, poznale dejanskega položaja v krajih, za katere se je trgovalo. Toda vsakdo je zvedel, da je predsednik Združenih držav napovedal, da ne bo noben narod prisiljen živeti pod vladom, katere sam ne mara, da ne bodo narodi predmet diplomatskega kučevanja, da ne bodo proti svoji volji narodi pehani izpocen enesvernosti pod drugo, da se bo ugodilo vsem resničnim upravičenim narodnim aspiracijam.

Vse to so slišali tudi Jugoslovani in vse so to verjeli. Za te ideale so tudi oni doprinajeli ogromne žrtve. Za te ideale so v Ameriki živeči Jugoslovani vstopali v ameriško armado, ne le prisiljeni po zakonu, ampak v mnogih slučajih prostovoljno. V vsakem oziroma in vsemi močmi so podpirali vladu v vojni.

In sedaj bi si radi hranišli vse v te ideale. Če se odtegne tej vodič podlaga, pade nekaj velikega in duše narodov izgube oporo, kateri so najbolj potrebne.

Jugoslovani se je ta vera najbolj omajala, toda zgubili je še niso in vse njih hrepnenje gre za tem, da se jih zoper utrdi. Nekomur ne žele škode in zase zahtevajo le — pravico.

Nismo prišli, da delamo temu častitemu zboru predpise in naša hvaležnost, da nam je bila dovoljena odkrita beseda na tem odličnem mestu, prihaja iz dna srca.

Največja bo pa naša hvaležnost do vsakogar, ktor pomaga našemu težko preizkušenemu na rodu, da se v teh usodepolnih časih obvaruje krivice, ki bi se lahko maščevala ne le nad njim samim, morda nad vso Evropo, morda nad vsem civiliziranim svetom.

Brezkrajna bo naša hvaležnost do vseh, ki nam pomagajo v našem težkem boju za pravico.

Nič drugega nočemo. Pravica je edini naš cilj.

(Dalej prihodnjih)

Ko je moj priatelj JERNEJ JEB? Doma je iz Metlike, Delensko. Pred dvema letoma je bil v Steeltonu, Pa. Išče ga njen priatelj John Antonič, kateri je dobil pismo iz starega kraja, ki niso nikdar imeli italijanskega prebivalstva in niso niti politično nikdar pripadali Italiji ali državam, katerih dedinjo se Italija imenuje. Da, njene aspiracije gre do na Kranjsko, to najčestje slovensko deželo, ki je jedro vse Slovenije. In česa bi imelo prebivalstvo ter pokrajini pričakovati, če bi bilo res anektirano, spoznamo, če vidimo, kakor ravnajo njeni organi sedaj v krajih, ki so le okupirani in jih še nikakor ne sme smatrati za svojo last. Vrste so se deportacije prebivalstva, mnogo narodnih voditeljev je bilo aretiranih, odvedeni v Italijo in zaprli so jih le radi njih narodnega preprčanja, narodne šole se zapirajo, slovenski otroci se pa na svojih domačih tleh silijo v italijanske šole.

Jugoslovani ne žele sovraštva z Italijo. V davnih preteklosti je bilo prijateljstvo med obema narodoma. Italijanska kultura je bila Jugoslovani najblžja. Sami so dali italijanskemu narodu celo vrsto kulturnih delavjev, literatur, znanstvenikov itd. In za božnost si ne žele nič drugega kakor dobre vzajemne stike, ali zato je treba dobre vjele od obeh strani in medsebojnega zaupanja, ki more nastati in živeti edino le na podlagi pravičnosti.

Zato kličejo Jugoslovani po pravice. To je najmočnejša od strategijskih meja.

In možnosti za zaupanje želijo Jugoslovani. Kaj se ni ta vojna vodila za pravico, za demokracijo, za varnost malih narodov?

Kaj ni Italija, ki je velika Amerika brez nebičnih namenov,

brez upanja na kakšno korist stope v svetovno vojno, slišala idealnih ciljev, za katere so Združene države doprinošale svoje žrtve?

Ali niso vsi, ki so vsprijeli neštevilno pomoč Amerike, sprejeti tudi molče njene ciljev in ideale.

VELVEDERE krog 22. sept.

PRES. WILSON krog 30. sept.

Parniki odhajajo s pomočjo 7, 41. St., Brooklyn.

za cone in druge podrobnosti se obrnite na:

PHELPS BROS. & CO.
GENERALNI ZASTOPNIKI
17 Battery Place, New York.

Telefon: 550 Whitehall

“COSULICH”

ČRTA
DIREKTNA POT V PATRAS

IN TEST.

Potnik se lahko izkrcajo v tem ali onem pristanišču.

— BELVEDERE krog 22. sept.

PRES. WILSON krog 30. sept.

Parniki odhajajo s pomočjo 7,

41. St., Brooklyn.

za cone in druge podrobnosti se obrnite na:

PHELPS BROS. & CO.
GENERALNI ZASTOPNIKI
17 Battery Place, New York.

Telefon: 550 Whitehall

“VABILO”

na plesno veselico in na trgatev

gorzida, katero priredi društvo

SDPZ na Mexham, J. J.